

ASEMAN OMAKOTIYHDISTYKSEN PERUSTAMISESTA JA SEN ENSIMMÄISISTÄ VUOSISTA

Kylämme omakotiyhdistyksen syntysanat lausuttiin Kangasalan asematoimistossa kevättalvella 1972. Silloin ei asemaa enää hallinnut asemapäällikkö. Siellä ei ollut muitakaan virkamiehiä, ei asemamiehiä. Oli vain yksi mies, asemamies-junasuorittaja Kalervo Niinimäki.

Kaupunkiin mennessäni odottelin aina junaa Kalervon toimistossa. Niin sinäkin kevättalvena 1972. VR oli uhannut sulkea asemiaan ja supistaa junavuorojaan. Pelkäsimme Kalervon kanssa oman asemamme puolesta - emmekä syyttä. Yhtenä aamuna Kalervo sanoi: - Kangasala on sitten myös niitten lopetettavien listalla.

– Voihan saatana! minä sanoin.

Mutta mehän emme lannistu, ajattelimme, asialle on tehtävä jotain. Vielä ennen junani lähtöä sovittiin, että ruvetaan puuhaamaan sellaista yhdistystä, joka ryhtyisi ajamaan kyläläisten yhteisiä asioita, muitakin kuin rautatiehommia koskevia.

Siitä se lähti liikkeelle. Kangasalan Asemaseudun Omakotiyhdistys ry:n perustava kokous pidettiin ja yhdistys perustettiin. Tämän kirjoittaja valittiin uuden yhdistyksen puheenjohtajaksi, Martti Vuorinen sihteeriksi ja Reima Niemi rahastonhoitajaksi. Kalervo Niinimäki tuli jäseneksi ensimmäiseen johtokuntaan.

Uuden yhdistyksen ensimmäisiä toimia oli yrittää vaikuttaa Valtionrautateihin, että asemalaiset saisivat pitää asemansa ja että junat edelleen pysähtyisivät siinä. Siksi lähetettiin Helsingin herrojen puheille lähetystö, johon kuuluivat Väinö Tuokko, Martti Mäkinen ja minä.

Lähetystö kävi rautatiehallituksessa, liikenneministeriössä ja eduskunnassa. Kaikkialla oltiin ystävällisiä, asemalaisten huoli ymmärrettiin, mutta todettiin sitten, että päätökset oli jo päätetty, mitään ei enää voitu. Lohdutettiin, että pysähtyvähän junat vielä, vaikka itse asema ei toimikaan. Se siitä. Lähetystö palasi kotiin. Ainakin oli yritetty. Saatiin näytetyksi, mitä mieltä VR:n toimista oltiin.

Omakotiyhdistys aloitti toimintansa kyläläisten aineellisen hyvinvoinnin lisäämiseksi. Saatiin Aamulehden varhaiskanto asukkaiden omiin postilaatikoihin. Siihen asti se oli tullut postin mukana lähempänä puoltapäivää. Valottomille teille saatiin valopisteitä, pikkuteiden hoito keskitettiin omakotiyhdistykselle.

Yhdistys panosti myös kyläläisten henkiseen viihtyvyyteen. Että heillä olisi hauskaa. Järjestettiin kaikenlaisia juhlia, kesä-, syys-, joului- ja muita juhlia. Niissä leikittiin, kisailtiin ja tanssittiin.

Kesä- ja syysjuhlia pidettiin Vanha-Rantalan entisessä kievarissa. Taiteilija Kauko vietti siellä kesiään 1970-luvulla. Hän oli innolla mukana juhlahommeleissa. Kesäisin juhlia pidettiin myös Halimajärven yleisellä uimarannalla ja koulun kentällä. Joulujuhlia vietettiin koululla, kerran tai pari myös Suoraman työväentalolla. Lapsille ja aikuisille järjestettiin yleensä eri joulujuhlat.

Usein ohjelmat näissä juhlissa olivat vain paperilla. Ne olivat nimismiestä varten, että saatiin lupa tanssia. Minä en kehdannut koskaan itse viedä niitä juhlapuuhakemuksia. Lähetin aina jonkun muun. "Kyllähän nämä Kallion ohjelmat tiedetään", nimismies sanoi aina, mutta antoi kuitenkin luvan. Jokaisessa lupahakemuksessa oli, että tervehdyssanat pitää Seppo Kallio, samoin juhlapuheen sekä että Kauko Rantala esittää katsauksen Aseman historiasta. Joskus oli vielä lausuntaa, jota lausui Veijo Niemi.

Mutta näyteltiin myös ihan tosissaan. Meillä oli oma ryhmä Kangasala-Opiston näytelmäpiirissä. Ohjaajina olivat Topi Kaunonen ja Reino Mantere. Paras näytelmämme tehtiin kuitenkin ihan omin voimin. Se oli vuonna 1973, yhdistyksen toisena toimintavuonna. Ohjaajana oli Viinimäen kesäasukas, serkkuni aviomies Matti Härmä. Näytelmä oli Laura Soinnen kirjoittama mukavasti kylällemme sopiva postineidin ja asemapäällikön romanttinen rakkaustarina. Pääosissa Kirsti Koivio ja Seppo Kallio. Näissä 70-luvun näytelmätoiminnissa olivat aktiivisesti mukana Martta Niemi ja hänen lapsensa Veijo ja Arja, Irja, Paul ja Kirsti Koivio, Heljä Pokkinen sekä Rainer Vuorijärvi.

Kahdeksankymmentäluvun alussa minä kirjoitin joukon pääosin vanhoihin satuihin perustuvia näytelmiä, joita esitettiin juhannusjuhilla Halimajärven yleisellä ja pikkujouluissa. Näyttelijöinä oli minun ohellani lapsia, Erikssonin Mari ja Piritta, Pajulan Nina ja Aki sekä omat lapseni Timo, Leena ja Antti. Tällaisia näytelmiä olivat mm. Halimaan Lumikki, Saarisen vuoren karmea peikko, Sinihikka ja Tonttuprinssin kovat koitokset. Useissa jutuissa oli kertojana satuhahmoni, Viinimäessä asuvat Mooses-tonttu.

Näin vuosien vierittyä tuntuu, että ne olivat todella ihania aikoja, ne omakotiyhdistyksen ensivuodet. Ainakin meillä, jotka touhussimme kaikessa mukana, oli helkutin hauskaa. Nyt omakotiyhdistyksen toiminta on erilaista, mutta niinhän sen pitääkin olla. Uudet tuulet ja uudet naiset ja miehet, uusi sukupolvi on remmissä. Heillä on omat hauskinsa, meillä oli omamme: Vanha-Rantalan bileet ja näytelmät.

Onnea ja hyviä toimintavuosia nykyiselle Kangasalan Asemaseudun Omakotiyhdistykselle.

